

Peter Rónai
OBRAZ V OBRAZE

Kurátorka: Mira Sikorová-Putišová
Miesto konania: Považská galéria umenia v Žiline
výstavné priestory na prvom poschodí
Otvorenie výstavy: štvrtok 29. júna 2023 o 17.00 hod.
Trvanie výstavy: 30. 6. – 16. 9. 2023

Hoci názov výstavy avizuje obraz, späť najmä s predstavou maľby ako výsledku jej procesu, tu ide o jeho analógovú a digitálnu podobu. Peter Rónai je jedným zo zakladateľov súčasného videoumenia na Slovensku a pre jeho diela sú typické formy, v ktorých je videoobraz súčasťou priestorových diel – inštalácií a objektov. Spolu s Janou Želibskou a Petrom Meluzinom v 90. rokoch výrazne ovplyvnil podobu slovenského videoumenia, pričom u každého z nich v tom v tom čase vznikol jedinečný vizuálny autorský kód, ktorý charakterizoval ich videopráce. U Petra Rónaia je to predovšetkým skúmanie hraníc obrazovky – diela, kde je TV obrazovka prvkom, ku ktorému pristupuje ako ku klasickému obrazu, realizoval už od konca 80. rokov 20. storočia. Videotvorbu umelca tiež charakterizuje používanie tzv. „uzavretého okruhu“ – ako pasce na diváka – ten prostredníctvom ukrytej kamery môže vidieť/objaviť svoj obraz v monitore zakomponovanom do objektu/diela. Tiež používanie techniky morfingu, čo je výrazne individuálnym autorským prístupom k problematike portrétu či autoportrétu, ktorého základom je video ako tzv. „tekuté médium“. Kolekcia vyše dvadsiatich videoobjektov, je originálnou dobovou kolekciou videoumenia s pôvodom v 90. rokoch, no tiež ukazuje, ako autor niektoré z nich v priebehu posledných tridsiatich rokov inovoval a technologicky „aptejtoval“. Výstava je ojedinelým sprístupnením videodiel z poslednej dekády predošlého milénia. Ide o obdobie, v ktorom sa v pomerne neľahkých podmienkach daných nedostupnosťou techniky a technológií a s takmer nulovou podporou zo strany galérií (pričom práve Považská galéria umenia v Žiline sa v tom čase jeho prezentáciám, podpore a výskumu systematicky venovala), formovala tvár slovenského videoumenia. To dnes tvorí dôležitú súčasť umenia na Slovensku po roku 1989, a predovšetkým umenia 90. rokov ako ich dôležitej súčasti.

Autor patrí medzi ťažiskových umelcov slovenského súčasného umenia, jeho tvorbu definujú prvky konceptuálneho, neokonceptuálneho umenia, je v nich možné čítať tvaroslovie hnutia Fluxus a celkovo jeho tvorba od konca 80. rokov a najmä v 90. rokoch predstavuje jednu z podôb pomerne širokospektrálnej postmodernej v našom výtvarnom prostredí. V rokoch 1990-93 spolu s Júliusom Kollerom realizoval v tendencii Nová vážnosť viaceré spoločné projekty, ktoré smerovali k snahe o totálne umenie ako formy prekonávania tradicionalizmu svojho (slovenského výtvarného) prostredia. Vystavoval na dôležitých prehliadkach videoumenia doma i v zahraničí, najmä Video-vidím-ich sehe (1994, Žilina, Bratislava, Thun), Nature in motion/Příroda v pohybu (1994, Praha), jeho diela sú súčasťou prehliadok konceptuálneho a postkonceptuálneho umenia, z posledných: Story of (Post)conceptual Art in Slovakia (2019), Ludwig Museum, Budapešť. Pedagogicky pôsobil na viacerých školách, aktuálne na Katedre výtvarných umení a intermédií na Fakulte umení Technickej univerzity v Košiciach. Žije v Bratislave.

Považská galéria umenia v Žiline, Štefánikova 2, 010 01 Žilina, pgu@vuczilina.sk, +421 41 5622522, www.pgu.sk, www.muzeumintermedii.sk Zriaďovateľom galérie je Žilinský samosprávny kraj.